

یکی از آن ۳۳ نفر

تاریخ شفاهی مهرداد اورنگ

مصاحبه کنندگان: محمدصادق عاشوری، خسرو اسدپور
باز آفرینی و ویراستاری: علیرضا صالحی، فاطمه مرادی

سرشناسه: لورنگ، مهرداد، ۱۳۳۹ - مصاحبه‌شونده
 عنوان و نام پدیدآور: یکی از آن ۳۳ نفر: تاریخ شفاهی مهرداد لورنگ/ مصاحبه‌کننده [محمدصادق عاشوری، خسرو اسدیپور، بازآفرینی و ویراستاری علیرضا صالحی، فاطمه مرادی.
 مشخصات نشر: اراک: انتشارات یوحنا، ۱۴۰۱.
 مشخصات ظاهری: ۳۰۸ ص: مصور.
 شابک: ۴-۶۰۹-۷۳۰۹-۶۲۲-۹۷۸-۸۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 عنوان دیگر: تاریخ شفاهی مهرداد لورنگ
 موضوع: لورنگ، مهرداد، ۱۳۳۹ - مصاحبه‌ها
 موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷. - خاطرات
 Iran - Iraq war. ۱۹۸۰ - ۱۹۸۸. Personal narratives - تاریخ شفاهی - ایران
 Oral history - Iran
 شناسه افزوده: عاشوری، محمدصادق، ۱۳۳۵ - مصاحبه‌گر
 شناسه افزوده: اسدیپور، خسرو، ۱۳۳۳ - مصاحبه‌گر
 شناسه افزوده: صالحی، علیرضا، ۱۳۶۸ - ویراستار
 شناسه افزوده: مرادی، فاطمه، ۱۳۶۷ - اسفند - ویراستار
 رده بندی کنگره: DSR۱۶۲۹
 رده بندی دیوبی: ۹۵۵/۰۸۳۳۰۹۲
 شماره کتایشناسی ملی: ۸۸۰۵۷۳۷
 اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

یکی از آن ۳۳ نفر (تاریخ شفاهی مهرداد لورنگ)

مصاحبه کنندگان: محمدصادق عاشوری، خسرو اسدیپور
 بازآفرینی و ویراستاری: علیرضا صالحی، فاطمه مرادی
 طرح جلد و صفحه آرای: محمد ملکی

نشر: یوحنا - اول ۱۴۰۱

قطع: رقعی - ۳۰۸ صفحه

شمارگان: ۵۰۰ جلد - ۹۰۰۰۰ ریال

چاپ: چاپخانه گلها

شابک: ۴-۶۰۹-۷۴۰۹-۶۲۲-۹۷۸

آدرس مرکز پخش: اراک - میدان مقاومت - خیابان موزه - اداره کل
 حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان مرکزی - دایره ادبیات و تاریخ
 شماره تماس: ۳۳۲۵۵۴۷۰ - ۰۸۶ - کدپستی: ۳۸۱۷۷۷۱۱۱۱

حق چاپ برای اداره کل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان مرکزی
 محفوظ می‌باشد.

یوحنا

دفتر کل طایفه نشر در اهواز
 دفتر نشر، مهاباد مرکزی

کتابخانه ملی و اسناد ملی ایران
 دفتر نشر، مهاباد مرکزی

فهرست مطالب

۸	مقدمه
۱۰	فصل اول
۱۰	دوران کودکی تا دفاع مقدس
۲۴	فصل دوم
۲۴	آغاز جنگ تحمیلی
۵۹	فصل سوم
۵۹	عملیات رمضان
۷۵	فصل چهارم
۷۵	عملیات محرم
۹۱	فصل پنجم
۹۱	عملیات والفجر مقدماتی
۱۰۶	فصل ششم
۱۰۶	خط پاسگاه زید
۱۳۲	فصل هفتم
۱۳۲	عملیات والفجر ۴
۱۶۲	فصل هشتم
۱۶۲	عملیات خیبر

۱۸۶	فصل نهم
۱۸۶	عملیات بدر
۲۲۱	فصل دهم
۲۲۱	عملیات والفجر ۸
۲۵۵	فصل یازدهم
۲۵۵	عملیات کربلای ۵
۲۷۸	فصل دوازدهم
۲۷۸	عملیات کربلای ۸
۲۹۲	فصل سیزدهم
۲۹۲	عملیات مرصاد
۲۹۹	آلبوم تصاویر

مقدمه

بررسی ریشه‌ها و شرح وقایع جوامع بشری با نگرش تاریخی، یکی از کارکردهای متأخر تاریخ است. البته روشن است که علم تاریخ برای رسیدن به این هدف، در گردآوری داده‌ها و پردازش آن‌ها از روش‌های تازه‌ای بهره برده است که «تاریخ شفاهی» یکی از آن‌ها است. تاریخ شفاهی که روشی تازه برای گردآوری خاطرات و روایت‌های شفاهی رخدادهای تاریخی است، شاید از جهاتی کهن‌ترین شیوهی تاریخ‌نگاری نیز به شمار آید و با تعیین معیارها و استانداردهای لازم برای این روش تازه - که جایگاه ویژه‌ای در تاریخ‌نگاری یافته - می‌توان آن‌ها شاخه‌ای از «علم تاریخ نگاری» قلمداد نمود.

در حقیقت محتوای تاریخ شفاهی از طریق فرآیند مصاحبه به‌دقت می‌آید که شامل مشاهدات و تجربه‌های تاریخی اشخاص یا نقل‌قول‌های آنان از دیگر حاضران در صحنه‌ی تاریخ است. تاریخ شفاهی به‌واسطه‌ی جزئی‌نگری، دخالت «شناخت روان» در بیان و نگارش تاریخ، مستندسازی و اصالت‌بخشی، روش مناسبی برای تدوین و ثبت دقیق تاریخ و شناساندن درست رخدادهایست.

آنچه از این گونه‌ی تاریخ‌نگاری حاصل می‌شود، روایت مستندی است که در کنار اطلاعات دیگر، تا اندازه‌ای فراوان، بخشی از «ناگفته‌ها و اسرار» و «معماهای» تاریخی را - به‌ویژه در حوزه‌ی تاریخ معاصر - بیان و حل می‌کند. چنین شیوه‌ای این بستر را برای محقق فراهم می‌کند که رخدادهای آن را نه از یک روزنه که به‌مثابه نوعی تجربه‌ی گروهی بنگرد و به واکاوی آن بپردازد، هم‌چنین در قضاوت تاریخی به استنادهای بیش‌تری دست یابد و در سیر مطالعاتی، خود از اعتمادی بیش‌تر و کارش از اعتباری بهتر برخوردار شود.

با نگاهی به جنگ‌های دوران معاصر درمی‌یابیم که دفاع مقدس ملت ایران نقطه‌ی عطفی در تاریخ معاصر به شمار می‌رود که یکی از ویژگی‌های برجسته‌ی آن

حضور همه‌ی اقشار و طبقات اجتماعی است؛ بنابراین برای نگارش دقیق تاریخ دفاع مقدس باید به سراغ شاهدان عینی این رخداد در سطوح مختلف رفت. این امر نیز تنها با رعایت دقیق اصول و فرآیندهای تدوین تاریخ شفاهی میسر می‌شود.

یکی از مشکلات تدوین تاریخ شفاهی در این دوره این است که هرچه از سال‌های دفاع مقدس دورتر می‌شویم بیماری، فراموشی خاطرات و کاهش حافظه‌ی ناشی از کهنه‌پوشی شاهدان آن، نقش مخرب خود را بیش‌تر می‌نمایاند. از سوی دیگر، بر اثر سیر طبیعی تاریخ، در سال‌های گذشته شماری از فرماندهان و رزمندگان دفاع مقدس رخت از جهان فانی بسته‌اند که این خود، ضایعه‌ی جبران‌ناپذیری در گردآوری خاطرات و تدوین تاریخ شفاهی تلقی می‌شود.

بنابراین از آنجاکه مرور زمان، گردآوری منابع شفاهی تاریخ دفاع مقدس و تدوین آن را تهدید می‌کند، ضروری است همه‌ی آثار و اسناد دفاع مقدس با شیوه‌های علمی گردآوری و ثبت و منتشر شود. در این راستا «سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس» با درک اهمیت و آگاهی از این رسالت و مسئولیت و با انگیزه‌ای جهادی، گام‌هایی را در راه ثبت و نشر خاطرات فرماندهان و نیروهای حاضر در رخدادهای هشت سال دفاع مقدس برداشته است؛ دفاعی که پرافتخارترین روزهای مقاومت و پایداری ملت ایران را پدید آورده و امروز ثبت و ضبط درس‌ها، تلخی‌ها، شادی‌ها و زوایای گوناگون آن در گرو نهضت گسترده‌ای برای تحقق این کار بزرگ است.

امید است با توکل به خداوند منان و همت والای کارشناسان و متخصصان عرصه‌ی تاریخ‌پژوهی و تاریخ‌نگاری بتوانیم گنجینه‌های ماندگار این «دوران طلایی» را به‌عنوان میراث گران‌بهایی برای ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در نسل‌های آینده به یادگار بگذاریم.

بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس

سازمان اسناد و مدارک دفاع مقدس